Edat-Bağlaç-Ünlem - 1

1. (I) Eskiden beri komşumuz olan Veli Çavuş'un lakabı da "deli"dir. (II) Aslında "Deli Veli" diyenlerin sayısı, Veli Çavuş diyenlerden daha çok. (III) Kimseye minnet etmediği, yalanı dolanı sevmediği, haksızlığa zerre kadar tahammülü olmadığı için namı delidir. (IV) Cuma namazından sonra yolda rastlaştık. (V) Okul durumumu sordu; babamın bel ağrılarını, ölen muhabbet kuşlarımızı bile hatırladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç kullanılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. Barajlarımızdaki su ancak bir sene yetecekmiş. (en fazla)
II. Onunla bu durumu konuşmak üzere okula gidiyorum. (sebep)
III. Küçük kızın kalbi bir serçe gibi pır pır atıyordu. (benzetme)
IV. Bahçede toplanan on kadar öğrenci mendil kapmaca oynuyordu. (yaklaşıklık)
V. Kars'a uçakla gidersek fazladan bir gün gezme imkânı buluruz. (vasıta)

Numaralanmış örneklerin hangisinde edatın cümleye kattığı anlam ayraç içinde yanlış verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. İsim çekim eki alan ünlemler, ünlem olmaktan çıkarak adlaşır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ünlem adlaşmıştır?

A) Uy uşağım, diye başlardı annem her konuşmasına.
B) Vay, on yıldır görüşmediğimiz ilkokul arkadaşım da buradaymış!
C) Ahı vahı bırakıp bir an önce toparlanmazsan işler daha kötüye gidecek.
D) Tüh be, diyerek yanımızdan hızla uzaklaştı Erhan Öğretmen.
E) Of of diye diye akşamı buldun ama ortada iş namına bir şey yok.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, zarf türündeki sözcükleri bağlamıştır?

A) Bir oraya bir buraya koşuşturup durdu iki saat boyunca.
B) Gerek İstanbul'un gerek Bursa'nın doğası ilham verir bana.
C) Elbisesindeki kırmızı ve beyaz renklerin uyumu dikkat çekiyordu.
D) Ha bugün ha yarın gelirim derken tam iki aydır gelemedin.
E) Ne elma şekeri ne oyuncak ayı bebeğin ağlamasını durdurabilmişti.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "gibi" **edatıyla kurulan öbek diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır
B) Ardına bakmadan yollara düşen
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan
C) Durmadan çalkanan bir kızıl deniz
Bir damla yaş gibi duruyor sessiz
D) Rengini dünyaya ilk defa sunan
Adsız bir çiçek gibi parlıyorsa gözlerim
E) Eviniz kutu gibi küçücük bir evdi
Sarmaşıklarla balkonu örtük bir evdi

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde edat da bağlaç da yoktur?

A) Bir gökyüzü genişliğiyle ruhuma dolar
Otların içine sırtüstü yatmanın tadı
B) Bu akşam rüyamda Leylâ'yı gördüm
Derdini ağlarken yanan bir muma
C) Ben gideyim, yol gitsin, ben gideyim, yol gitsin;
İki yanımdan aksın, bir sel gibi fenerler.
D) Ben büyük şarkıları severim; büyük olsun
Deniz gibi, gökyüzü gibi her şey ve mahzun.
E) Renk mi ki üzerimden akaduran bu nehir?
Kork! Bahar seni bir al güle döndürebilir

7. Edatlar isim çekim eki alarak adlaşabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat adlaşmıştır?

A) Uçsuz bucaksız denizlerde kürek sallamanın bana göre bir iş olmadığını anlamıştım.
B) Sınıfa yeni gelen çocuk, arkadaşlarının güvenini kazanmak için çırpınıyordu âdeta.
C) İşlerin bu kadarını hallettik, bundan sonrası hiçbirimizin gözünü korkutmuyor.
D) Endişelenmesine rağmen belli etmemeye çalışıyordu ama faydasızdı.
E) Kardeşim gittiğinden beri evimize ağır bir sessizlik çökmüştü.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ama" **bağlacı pekiştirme anlamında kullanılmıştır?**

A) Şık ama oldukça pahalı bir elbise beğendim.
B) Biliyorum faydası yok ama bir ümitle bekliyorum.
C) Film çok uzun sürdü ama oldukça eğlenceliydi.
D) Mimar Sinan, güzel ama çok güzel eserler bırakmış bize.
E) Sessiz ama kurnaz bir adamdı Muhtar Abdullah.

9. I. Ali'yle ben birbirimizi çok iyi tamamlayan iki arkadaştık.
II. Beypazarı'ndan tarhana ile Beypazarı kurusu almayı unutmayın.
III. Öfkeyle, hırsla hareket eden insanın mahcupluk yaşayacağı muhakkaktır.
IV. Edebî yaşamına şiir ile başlayan sanatçı öyküleriyle tanınmıştır.
V. Bir işe gönlünüzle bağlanırsanız başarı kaçınılmazdır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde "ile" **sözcüğü bağlaç olarak kullanılmıştır?**

A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) III ve V. E) IV ve V.

10. Ünlem olmayan kimi sözcükler cümlede ünlem olarak kullanılabilir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde buna uygun bir örnek vardır?

A) Eyvah, Ne yer ne yâr kaldı
Gönlüm dolu âh u zâr kaldı
B) Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer
C) Ah aklımdan ölümüm geçer
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur
D) Durun kalabalıklar, bu cadde çıkmaz sokak
Haykırsam, kollarımı makas gibi açarak
E) Ey suyun sesinden anlayan bağlar
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi

11. I. O, şiirin bilgiyle çok da bir alışverişi olmadığı düşüncesindedir - - - - bilgiye dayanmayan bir şiir yazmak da işine gelmez.
II. Tahsilini Paris'te tamamlamayı - - - - bu kadar çok istiyorsun, işte sana iyi bir fırsat.
III. Sözün duygusal değil mantıklı olanını tercih ettiğini söylerdi her fırsatta - - - - kalpten gelmeyen bir sözün etkisi suya yazılan yazı gibidir.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki bağlaçlardan hangileri getirilmelidir?

A) ne var ki – hâlbuki – mademki
B) ne yazık ki – illaki – lakin
C) mademki – oysaki – çünkü
D) zira – ne var ki – hâlbuki
E) ama – mademki – ne var ki

12. - Aa! Bu kadar ısrar etmeyin, canım!
- Yuh sana, gerçekten o parayı kabul etmedin mi?
- Hey, kendinize gelin artık beyler!
- Öff, şu canım ormanı nasıl da kirletmişler!

Verilen cümlelerde kullanılan ünlemlerin cümleye kattığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Uyarı B) Sitem C) Yakınma D) Şaşkınlık E) Bıkkınlık

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.